

пришвидшеного розвитку різних сегментів фінансового ринку повинна також стати ефективною пенсійна реформа, адже великі пенсійні фонди та лайфові страхові компанії повинні стати серйозними споживачами фінансових послуг, що має підтримати розвиток фінансових потоків як на національному, так і транснаціональному рівні. Для розвитку їхньої діяльності необхідні різноманітні ліквідні фінансові інструменти для формування страхових резервів та зниження ризику інвестування, що призведе до більшого захисту вітчизняних вкладників та інвесторів.

Література

1. Базилевич В. Розвиток фінансового ринку в сучасних умовах / В. Базилевич // Фінанси України. – 2009. – № 12. – С. 5–12.
2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс] / Урядовий вебпортал. — Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/kmu/docs/EA/00_UkraineEUAssociation_Agreement_%28body%29.pdf
3. Стратегія розвитку України “Україна-2020: стратегія національної модернізації” [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/5/2015/>
4. Комплексна програма розвитку фінансового сектору України до 2020 року [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://reforms.in.ua/Content/download/Reforms/Financial%20sector/Complex%20program%20finance%20v4.pdf>
5. Про обіг векселів в Україні [Електронний ресурс]: Закон України від 04.07.2013 № 407VII. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2374-14>
6. Стратегія розвитку банківської системи 2016–2020: “Синергія розвитку банків та індустріалізації економіки” [Електронний ресурс] / Всеукр. науковопрактичний форум “Стратегія розвитку банківської системи України”. — 2016. — Режим доступу: <http://www.forumstrategy.com/>
7. Проект “Фінансові банківські векселі” [Електронний ресурс] / Агентство з розвитку вексельного ринку. — 2015. — Режим доступу: http://www.abmd.expert/ua/vprovadzheniya_bankivskih_vekseliv.html__

Олена Гуменюк

Тернопільський національний економічний університет

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Фінансовий стан – найважливіша характеристика діяльності підприємства, яка з розвитком ринкових відносин в суспільстві приймає все більш складну форму і сутність, що робить актуальним розгляд різних позицій трактування економічної категорії «фінансовий стан» і розробку єдиного методологічного підходу до визначення.

Для того щоб більш повно висвітлити сутність фінансового стану підприємства слід дати якомога повне уявлення про фінансовий стан.

Рівень фінансового стану визначається конкурентоспроможністю підприємства, його економічним потенціалом, діловою активністю, що виступає гарантом ефективної реалізації економічних інтересів всіх учасників фінансово-господарської діяльності.

Оцінюючи і аналізуючи фінансовий стан підприємства в даний момент, фінансово-економічні та управлінські служби на підприємстві отримують можливість спрогнозувати розвиток підприємства в майбутньому і поліпшити його становище.

Оцінка фінансового стану дає змогу виявити недоліки фінансової політики підприємства, вжити відповідних заходів щодо своєчасного усунення цих недоліків, знайти резерви поліпшення фінансового стану і платоспроможності компанії і виробити рекомендації, спрямовані на поліпшення фінансового стану через вдосконалення фінансової політики. Завдяки грамотно проведеному фінансовому аналізу діяльності підприємства можна скорегувати податкову, облікову і кредитну політику, змінити дивідендну політику з метою поліпшення інвестиційної привабливості компанії. Значення і роль фінансового

аналізу важко переоцінити, оскільки саме він є тією базою, на якій будується розробка ефективної фінансової політики.

Поняття фінансового стану є набагато ширшим і характеризується не тільки платоспроможністю, а й забезпеченістю фінансовими ресурсами, доцільністю їх розміщення та ефективністю використання, фінансовими взаємовідносинами з іншими юридичними і фізичними особами, ліквідністю і фінансовою стійкістю. Не варто забувати і про те, що фінансове становище обумовлюється досягнутими за звітний період фінансовими результатами разом з ліквідністю, платоспроможністю і фінансовою стійкістю. Так, з позиції короткострокової перспективи доцільно визначати ліквідність і платоспроможність підприємства, а в довгостроковій перспективі – фінансову стійкість.

Фінансовий стан характеризується певною сукупністю показників, відображених в балансі підприємства станом на певну дату (початок і кінець кварталу, півріччя, дев'яти місяців, року) як залишки по конкретних рахунках чи комплексу рахунків бухгалтерського обліку.

Для оцінки фінансового стану застосовують систему певних показників, які характеризують здатність підприємства самостійно фінансувати свою діяльність і своєчасно розраховуватися за своїми зобов'язаннями.

Таким чином, можна сказати, що оцінка фінансового стану є одним з головних інструментів побудови та оцінки фінансової політики підприємства, виявлення тенденцій, вимірювання пропорцій, планування, прогнозування, визначення ключових факторів діяльності, обчислення їх впливу на результат, виявлення невикористаних резервів. Одна з найважливіших характеристик фінансового стану – фінансова стійкість підприємства, яка визначає і стабільність його діяльності. Мета оцінки фінансового стану – оцінка фінансових параметрів діяльності підприємства. Якість проведеного фінансового аналізу залежить від застосовуваної підприємством методики, достовірності даних її бухгалтерської звітності, а також від компетентності осіб, відповідальних за прийняття управлінських рішень в сфері фінансової політики.

Для підвищення фінансової стійкості вітчизняних підприємств можна рекомендувати наступні напрямки:

1. Раціональне використання оборотних коштів і прискорення їх оборотності, тобто скорочення періоду часу, необхідного на проходження всіх стадій кругообігу. Прискорення оборотності оборотних коштів полягає в тому, що підприємство отримує можливість при наявних у ньому оборотних коштах виконати більший обсяг робіт або вивільнити кошти для інших потреб. У свою чергу, прискорення оборотності оборотних коштів тісно пов'язане з розвитком науково-технічного прогресу, з безперервним вдосконаленням організації та управління. Це завдання може вирішуватися на основі теорії управління запасами з використанням математичних методів, що дають змогу мінімізувати загальну вартість створення і зберігання запасів матеріалів. Великим резервом прискорення оборотності оборотних коштів і зменшення їх загальної кількості є скорочення витрат матеріалів на одиницю продукції, тобто матеріаломісткості, недопущення понаднормативних витрат матеріальних ресурсів на виробництві. Тобто, на всіх етапах руху матеріальних ресурсів необхідно проводити жорсткий режим економії.

2. Прискорення виробничого процесу на основі підвищення продуктивності праці. Як відомо, в процесі кругообігу значна частина оборотних коштів знаходиться в сфері незавершеного виробництва. Обсяг незавершеного виробництва безпосередньо пов'язаний з формами оплати виконаних робіт замовником. Так, при застосуванні оплати за об'єкт в цілому і етапи робіт обсяг незавершеного виробництва збільшується, при щомісячній оплаті робіт його обсяг зменшується.

3. Удосконалення системи розрахунків із замовниками та іншими підприємствами за виконані роботи та надані послуги. Система розрахунків за виконані роботи будується так, щоб, з одного боку, забезпечити дотримання контрактних термінів виконання робіт і послуг, а з іншого – створити умови для прискореного руху оборотних коштів. Важливими заходами

в цьому напрямку є: скорочення термінів перевірки платіжних документів, своєчасна оплата пред'явлених рахунків; дотримання фінансової і договірної дисципліни; зниження дебіторської заборгованості всіх юридичних осіб. Велике значення в підвищенні оперативності в розрахунках, скорочення термінів поштового обігу документів має розширення комп'ютерної технології управління, використання електронних мереж для передачі інформації.

Таким чином, аналіз фінансового стану підприємства – це узагальнююча оцінка, проведена з метою вивчення всіх основних аспектів фінансової діяльності підприємства, що проводиться на основі балансу підприємства, звітів про фінансові результати та інших звітних документів. Методи фінансового аналізу, а також використовувані фінансові показники дають змогу керівникам провести глибокий аналіз результатів діяльності підприємства лише за звітними даними. Саме тому кожен керівник повинен не тільки знати технологію проведення фінансового аналізу підприємства, але вміти робити на його основі необхідні висновки, розробляти і пропонувати підприємству заходи щодо поліпшення його фінансового стану.

Література

1. Пуцентейло, П. Р. Особливості функціонування аналітичного забезпечення підприємств / П. Р. Пуцентейло // Інноваційна економіка. – 2015. – № 1. – С. 194-198. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2015_1_37.
2. Сарапіна, О.А. Системний аналіз фінансового стану підприємства: методика та напрями вдосконалення / О.А. Сарапіна // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2013. – Випуск 1. – С. 96-99.
3. Шеремет, А.Д. Методика фінансового аналізу діяльності комерційних організацій: учебное пособие / А.Д. Шеремет, Е.В. Негашев. – М. : ИНФРА-М, 2012. – 208 с.

Ольга Дзеса

Тернопільський національний економічний університет

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ЯК КАТЕГОРІЯ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

Питання сучасного економічного розвитку суб'єктів господарювання в Україні нерозривно пов'язане із підвищенням їхньої інвестиційної привабливості як для залучення іноземних інвестицій, так і для міжгалузевого перерозподілу інвестиційних ресурсів.

Термін «інвестиції» походить від латинського слова «investio», що означає «вкладати». У найбільш широкому тлумаченні інвестиції є вкладенням капіталу з метою подальшого його збільшення. При цьому приріст капіталу має бути достатнім, щоб компенсувати інвестору відмову від використання існуючих засобів на споживання в поточному періоді, щоб винагородити інвестора за ризик, відшкодувати йому втрати від інфляції в майбутньому періоді [1].

Інвестиції— це «економічні ресурси, що спрямовуються на збільшення реального капіталу суспільства, тобто на розширення або модернізацію виробничого апарату» (Клаус Еклунд. Ефективна економіка). «Інвестувати - означає купувати якість добро заради того доходу, якого ми від нього чекаємо в майбутньому» (Дж. Кейнс. Загальна теорія зайнятості, відсотка і грошей).

Під інвестиціями розуміють довгострокове вкладення ресурсів (фінансових чи матеріальних) у промисловість, сільське господарство та інші галузі економіки всередині держави і за кордоном з метою отримання прибутку. Специфіка здійснення приватних, державних, а також іноземних інвестицій регулюється в інвестиційному законодавстві, що визначає основні види інвестиційної діяльності окремих господарських утворень і захищає права інвесторів.